

ZASTOR MARIONETNEGA GLEDALIŠČA – Stvaritev slikarja Ivana Vavpotiča (1877–1943), olje na papir, 13. 12. 1911, hrani Goriški muzej Nova Gorica.

Kulturaža

Igra z dušami in za duše

V Kulturnici Lutkovnega gledališča Ljubljana so soustvarjalci in povabljeni gostje v ponedeljek zvečer natančno 25 let po premieri prve odrske rekonstrukcije in priredbe v produkciji LGL (12. novembra 1982) z novo izvajalsko zasedbo znova oživili in doživeli znamenitega *Doktorja Fausta* (po motivih iz 18. stoletja), kakor ga je slikar, fotograf in nestor slovenskega lutkarstva **Milan Klemenčič** (1875–1957) prvič predstavil leta 1938 v domači dnevni sobi v Domžalah s svojim gledališčem miniaturnih marionet (skozi odprtino pozlačenega okvirja za slike pribl. 50 x 30 cm ter s pribl. 10 cm visokimi marionetami). Eni najpomembnejših literarnih stvaritev evropskega duha (ki je bila v 17. in 18. stoletju priljubljeni del železnega repertoarja potujočih lutkarjev po srednji Evropi) ter prvovrstnemu kulturnemu spomeniku slovenske lutkovne omike sta že pred četrto stoletja sklenila ponovno »vdihniti dušo« režiserka **Jelena Sitar Cvetko** in glasbeni opremljevalec **Igor Cvetko**, ki sta poskrbela tudi za priredbo besedila in dramaturgijo.

Na osnovi ohranjenih lutk in scene gledališča *Miniaturne lutke* Milana Klemenčiča, ki so jih našli leta 1982 v zabojih, shranjenih v ljubljanski Cukrarni, je izdelal in poslikal lutkovne kopije Jože Lašič,

kostumske kopije je sešila Maja Peterlin, scenske kopije so izdelali Jože Lašič, Aleksandra Gruden in Vlado Stjepić, ki jih je tudi poslikal, za navezave lutk pa je poskrbel Mitja Ritmanič. Za primerno oblikovanje svetlobe na tesnem, a razmeroma »globokem« prizorišču je poskrbel vodja predstave Miran Udovič. Za poslikanim zastorom Klemenčičevega miniaturnega gledališča tudi zdaj čudežno zaživi slikovito dogajanje z zelo poudarjeno globinsko perspektivo ozadja, v katerem si sledijo skrbno realistično stilizirani interierji (Faustova knjižnica) ter eksterierji (Plutonovo podzemlje,

Milan Klemenčič: Doktor Faust
25 let domovanja v LGL
Kulturnica LGL, 12. 11. 2007

Hektorjev park v Parmii, pročelja hiš v Wittenbergu), posamezne prizore pa razpoložensko barvajo tako izbrani odlomki iz klasične simfonične glasbe kot tudi živo izvedeni zvočni efekti.

Romantično razgibana igra o nikoli zadoščenem razumniku (Faustu), ki je pripravljen tvegati vse ter s prodajo duše Mefistu odločilno premagati meje človeškega izkustva in spoznanja, ter ljudsko prvinskem Gašperčku, ki tako rekoč brez duše in imetja potrebuje le dobrega

gospodarja in zaščitnika ter zaradi tega ostaja presenetljivo neobčutljiv tudi za Mefistove mamljive limanice, se seveda razplete v tragičen poraz ohole učenjakove želje po preseganju človeške omejenosti in minljivosti ter v pragmatično prizemljeno preživetveno potrditev Gašperčkove prvinske zavezanosti življenju. Obenem pa se uprizoritev razplete tudi v zmago slavje žive umetnosti lutkarstva, v kateri mojstri animacije zmorejo s prodornostjo svojih duhov, spretnostjo prstov in okretnostjo glasov prepričljivo oživiti ohranjene oz. natančno rekonstruirane »mrtve« predmete oz. lutke in jim vdihniti »duše« oz. živost polnokrvnih oseb.

Poleg mentorice za animacijo Alenke Pirjevec, ki je navdušila z radoživo hudomušno interpretacijo ljudskega Gašperčka (oživila je še Viclipuclija ter sodelovala pri animaciji Fausta, Karona in Lepe Helene), ter Karla Brišnika v paradigmatski vlogi nikoli zadoščenega profesorja Fausta (oživil je še gospodarja podzemlja Plutona ter animiral Kozla in Stražarja) sta v partnersko ubranem in izenačenem izvajalskem kvartetu tokrat sodelovala še Iztok Jereb (Wagner, Hektor, Karon, Mefisto, Lepa Helena in Hudobni duh – glas) in Irena Zubalčič Žan (Asmodej, Dobri duh – glas).

SLAVKO PEZDIR